

Curs opțional I
C 1.1

2015-2016/ Anul III, sem. II

Conf. dr. Daniel Cristea Enache: *Literatura de azi*
Departamentul de Studii literare

Ce s-a întâmplat în literatura română după Revoluția din decembrie 1989? Starea și valoarea literaturii de astăzi. Mecanismele cenzurii ideologice și deplina libertate de creație. Turnul de fildeș și problemele societății. Scriitori noi. Ego-literatura și critica ei. Analize pe text și contextualizări.
Constantin Acosmei, Marius Ianuș, Ruxandra Novac, Ștefan Manasia, Radu Vancu, Dan Lungu, Filip Florian, Radu Pavel Gheo.

Curs opțional I
C 1.2

2015-2016/ Anul III, sem. II

Conf. dr. Ion Manolescu: *Literatură și ideologie comunistă*

Departamentul de Studii literare

Cine au fost și ce au făcut liderii politici și activiștii comuniști în intervalul **1945-1989**? Cum a reușit „sistemul” să se impună în fața a milioane de oameni? Cît de mult a fost influențată literatura **perioadei Dej** și a „**epocii Ceaușescu**” de ideologia politică a comunismului? Au existat „**literatura adevărată**” și „**rezistența prin cultură**”? Activiști, metodiști, securiști – cum „operau” agenții de influență ai comunismului? **Viața și opera scriitorului în comunism**: reguli, norme, înțelegeri contractuale. „**Productivitatea muncii**”: **cum ți se publica o carte**? Cît, cum și ce recuperăm astăzi din literatura perioadei comuniste?

Studentii sînt invitați să descopere și să ofere răspunsuri la aceste întrebări în cadrul unui curs opțional de **literatură română și ideologie cultural-politică**. Incursiunea în lumea mutanților culturali ai comunismului îi va purta pe toți cei interesați în zone diverse ale trecutului: de la „fenomenul Pitești” la demolările „epocii de aur”, de la literatura manualelor școlare la textele antologiilor omagiale și de la „reportajele” lui Monciu-Sudinski la proza-document a generației '80.

Curs opțional I
C 1.3

2015-2016/ Anul III, sem. II

Prof. dr. Ion Bogdan Lefter: *Doi experimenaliști postmoderni: Mircea Nedelciu și Gheorghe Crăciun*
Departamentul de Studii literare

Despărțindu-se de neomodernism, literatura română postmodernă caută soluții cît mai ingenioase de reflectare a realității în text și de deschidere a textului către

public: un nou experimentalism – efervescent, divers, ludic. Cursul prezintă contribuțiile în materie ale liderilor primului „val” postmodern lansat în proza românească în anii 1980, Mircea Nedelciu și Gheorghe Crăciun. Excepționali scriitori și totodată remarcabili esești, ei au propus simultan o practică și o teorie a textului postmodern. Cu sprijin în eseurile lor programatice, cursul urmărește traseele prozastice ale celor doi autori prin analize aplicate, de la *Aventuri într-o curte interioară* și *Acte originale/copii legalizate* la *Femeia în roșu* și *Pupa russa*.

Bibliografie:

Eugen Simion, *Scriitori români de azi*, vol. IV, Editura Cartea Românească, București, 1989

Monica Spiridon, Ion Bogdan Lefter, Gheorghe Crăciun, *Experimentul literar românesc postbelic*, Editura Paralela 45, Pitești, 1998

Mihaela Ursa, *Gheorghe Crăciun. Monografie*, Editura Aula, 2001

Al.Th. Ionescu, *Mircea Nedelciu. Monografie*, Editura Aula, 2001

Facultativ:

Ion Bogdan Lefter, *7 postmoderni: Nedelciu, Crăciun, Müller, Petculescu, Gogea, Danilov, Ghiu*, Editura Paralela 45, Pitești, 2010

Ion Bogdan Lefter, *O oglindă purtată de-a lungul unui drum. Fotograme din postmodernitatea românească*, Editura Paralela 45, Pitești, 2010.

**Curs opțional I
C 1.4**

2015-2016/ Anul III, sem. II

Conf. dr. Simona Popescu: *Avangarda de ieri, azi*

Departamentul de Studii literare

Cursul pune în discuție conceptul de avangardă pornind de la aceea istorică (în contextul ei european de apariție) pînă la formele de neo-avangardă, de experimentalism postbelic și, mai departe, spre ultimul avatar al avangardei, postmodernismul. De la Tristan Tzara, Urmuz, Ionathan X Uranus și Gellu Naum, la postmoderni ca Florin Iaru și Mircea Nedelciu și pînă la scriitorii tineri de azi. Nu este vorba doar despre ideologii și estetici, ci și despre avangarda ca atitudine, ca expresie a unui mod de a fi. Cursul nu-și propune o sistematică a avangardei, ci o rediscutare a culturii revoltei, a culturii „nealiniate” (cu un termen al lui Gellu Naum).

Discuțiile vor fi însoțite de încercări de scriere creatoare pornind de la textele de care urmează să ne ocupăm.

Asist. dr. Ștefan Fircă: *O panoramă a romanului românesc interbelic*

Departamentul de Studii literare

Amestecând mai multe taxonomii de ieri și de azi, proza interbelică poate fi imaginată ca un spațiu „heterotopic” populat de romane sociale, psihologice, sentimentale, autobiografice, (științifico-)fantastice, satirice, balcanice, eseistice, rurale, urbane, ale copilăriei, ale adolescenței, ale experienței, ale gloatei, ale feminității, ale evreității, balzaciene, proustiene, experimentale, de consum, ale mahalalei ș.a.m.d. Cursul vă propune să (re)citiți și discutați romane „minore” și „majore”, „de raftul „întâi”, „doi” și „trei” ale anilor 1920-'30, care vă plac sau v-au plăcut cândva, chiar dacă nu sunt pomenite printre „operele canonice”. Lista se va contura și în funcție de preferințele voastre și va fi pretextul unor abordări interactive. Pe fundalul acestui peisaj divers, și siluetele marilor scriitori vor apărea într-o altă lumină.

Lect. dr. Catrinel Popa: *Lecturi, cărți și cititori în România comunistă*

Departamentul de Studii literare

Cercetările consacrate lecturii, cărții și cititorului în cultura română din a doua jumătate a secolului XX au avut în atenție mai cu seamă instituția cenzurii, procesul de epurare a publicațiilor socotite primejdioase sau indezirabile, fondurile speciale sau secrete ale bibliotecilor etc., și mai rar practicile de lectură caracteristice și ipostazele / reprezentările predilecte ale cititorului (sau ale “comunităților interpretative”).

Cursul de față își propune să investigheze, pe cât posibil, câteva avataruri ale lectorului “empiric” din perioada postbelică pornind mai cu seamă de la amănunte, curiozități, aspecte periferice și în aparență prea puțin relevante. În acest demers se vor dovedi utile atât mărturiile autobiografice ale unor cititori “profesioniști” (de la Ion Vianu și Matei Călinescu, la Radu Cosașu, Herta Müller sau Norman Manea), cât și anchetele jurnalistice, scenele de viață cotidiană, notițele despre tiraje, ediții, întâlniri cu cititorii ș.a.m.d., regăsite la rubrica *Faptul divers* a gazetelor culturale din epocă. Toate acestea ne vor permite să stabilim conexiuni cu “imaginarul social al cărții” (pentru a împrumuta formula din titlul unui volum recent consacrat spațiului ex-sovietic: *The Space of the Book. Print Culture in the Russian Social Imagination*).

Așadar, unul dintre obiectivele fundamentale ale cursului va fi, pe lângă identificarea celor mai importante funcții ale lecturii în perioada comunistă, plasarea ei în relație cu controversata temă a rezistenței/ supraviețuirii prin cultură.

Surprinzător poate părea astăzi că multe dintre rolurile respective se dovedeau adesea variabile, chiar în cazul unuia și aceluiași cititor, în funcție de situația concretă în care se găsea (în interiorul sferei private predominant era rolul evazionist, în vreme ce sfera publică încerca să accentueze cu precădere dimensiunea educativă și “formativă” a lecturii). De prisos să subliniem că printre consecințele acestor tensiuni s-a numărat exacerbarea funcțiilor existențiale și terapeutice ale lecturii, așa cum dovedesc multe mărturii autobiografice privind lectura în context totalitar.

**Curs opțional I
C 1.7**

2015-2016/ Anul III, sem. II

Lect. dr. Cristina-Ioana Dima: *Fabula și fabulosul în cultura veche românească*

Departamentul de Studii literare

În spațiul românesc, în epoca premodernă, oamenii citeau o seamă de povești, traduse din arii culturale îndepărtate, adaptate și copiate, pe care B. P. Hasdeu, așa cum știm, le-a cuprins sub denumirea de cărți populare. În 1883, Moses Gaster credea că ele constituie materia din care au luat naștere toate basmele culturii europene. Astăzi, unele nu ne spun mare lucru, iar altele ne par din prea imediata noastră irealitate ca să mai zăbovim cu gândul asupra lor.

Oare nu cumva, în loc de taxonomii și structuri, ar trebui pur și simplu să le privim într-o anumită ordine? Cursul se vrea o provocare în acest sens, pornind de la lumea povestită în răspăr de un personaj pocit precum Esop și privind întunericul ca pe singura posibilitate de descriere a luminii, în încercarea de a descoperi o cărare ascunsă prin labirintul întrebării de ce se citeau aceste cărți? În final, vom încerca să evaluăm, într-o discuție, în ce măsură cele dezbătute de-a lungul semestrului pot fi integrate unor teme de cercetare mai largi.